

Sygn. akt V U 223/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 r. w Kaliszu

odwołania H. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 13 stycznia 2016 r. i 16 lutego 2016 r. Nr (...)

w sprawie H. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 16 lutego 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu H. M. emeryturę poczynając od dnia (...),**
- 2. Umarza postępowanie co do decyzji z dnia 13 stycznia 2016 r.**

UZASADNIENIE

W dniu 03.08.2015 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla H. M..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzjami z dnia 13.01.2016 r. i z dnia 16.02.2016 r. w sprawie (...) odmówił H. M. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tych decyzji wniósł odwołanie H. M., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca na stanowisku kominiarza w okresach od 04.09.1970 r. do 08.05.1973 r. i od 01.08.1974 r. do 08.06.1986 r. w zakładzie : (...), jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonych decyzjach, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania H. M..

Decyzja z dnia 13.01.2016 r. została uchylona w toku postępowania.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 28 lat 2 miesiące i 18 dni. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach w od 01.04.1987 r. do 31.12.1998 r. w Spółdzielni Pracy (...) w P.na stanowisku kominiarza w rozmiarze 11 lat i 12 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach na stanowisku kominiarza od 04.09.1970 r. do 08.05.1973 r. i od 01.08.1974 r. do 08.06.1986 r. w zakładzie : (...). Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku kominiarza od 04.09.1970 r. do 08.05.1973 r. i od 01.08.1974 r. do 08.06.1986 r. w zakładzie : (...) w Ż..

W okresie od 03.09.1970 r. do 09.05.1973 r. i od 01.08.1974 r. do 07.06.1986 r. odwołujący został zatrudniony w zakładzie (...) w Ż.. W dniu 11.03.1987 r. J. G. wydał odwołującemu zaświadczenie, iż w okresie od 03.09.1970 r. do 09.05.1973 r. i od 01.08.1974 r. do 07.06.1986 r. odwołujący pracował w zakładzie kominiarskim, gdzie uzyskał uprawnienia czeladnicze i mistrzowskie w zawodzie kominiarskim. W okresie pracy w zakładzie kominiarskim odwołujący odbył zasadniczą służbę wojskową. Organ rentowy posiada potwierdzenie ubezpieczenia odwołującego w zakładzie (...) w okresach : 02.09.1970 r. do 30.09.1972 r. – uczeń, oraz w okresach 01.10.1972 r. do 31.05.1973 r., 02.09.1974 r. do 25.01.1977 r. i od 08.01.1979 r. do 07.06.1986 r. – pracownik.

Odwołujący wykonywał pracę kominiarza w zakładzie (...) w Ż. w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 01.08.1974 r. do 08.06.1986 r. Pracował jako kominiarz stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wykonywał czyszczenie przewodów kominowych domowych, przemysłowych, czyszczenie kominów wolnostojących przy kotłowniach przybłokowych, czyszczenie pieców piekarniczych, pieców co i kaflowych pieców domowych. Okres wcześniejszy był okresem nauki zawodu, kiedy jednocześnie odwołujący uczęszczał do szkoły.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków S. B. i L. B.)

Akt dotyczący zatrudnienia odwołującego w zakładzie (...) nie uzyskano.

Wykonywana praca kominiarza mieści się Dziale IX poz. 7 wykazu A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. (Dz. U Nr. 8 poz. 43 z późn. zmianami)

Odwołujący wykonywał zatrudnienie w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, poza okresami uznanymi, także w okresie od 01.08.1974 r. do 07.06.1986 r.

Możliwość przechodzenia na emeryturę w obniżonym wieku z powodu pracy w szczególnych warunkach życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

(Dz. U. z 1983r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe na okres ponad 28 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie nie istnieje. Odwołującemu nie wystawiono świadectwa pracy w szczególnych warunkach na sporny okres.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, pracodawca nie wystawił odwołującemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okresy:

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, oprócz okresu uznanego, także w okresie od 01.08.1974 r. do 07.06.1986 r.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienionych w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd orzekł o zmianie zaskarżonej decyzji z dnia 16.02.2016 r. Co do decyzji z dnia 13.01.2016 r. r. postępowanie w sprawie umorzono wobec jej uchylenia.